

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-235
Karar Sayısı : **10-65/1374-512**
Karar Tarihi : 14.10.2010

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

10 **B. RAPORTÖRLER** : Mehmet Selim ÜNAL, Burak SAĞLAM

C. BAŞVURAN : Cemal ÖZTÜRK
Ertuğrulgazi Mh. Esnemez Sk. No:22 26140
Tepebaşı/Eskişehir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Karacan Şirketler Grubu
İhsaniye Mh. Muttalıp Cd. Ertan Sk. No:24 Eskişehir
- Akyürek Kardeşler Pet. Ürn. Tur. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Tunalı Mh. Uçar Sk. No:2 Eskişehir
- Hilal Otomotiv İnş. Pet. Üt. Tic. ve San. Ltd. Şti.
20 Gündoğdu Mah. Çevre Yolu Cad. No:97 Eskişehir
- Arslan Eğitim Öğretim Hizmetleri Petrol Otomotiv San. ve Tic.A.Ş.
Ömer Ağa Mh. Gazi Yakup Satar Cd. No:137
Tepebaşı/Eskişehir
- Otosar Otomotiv Turizm San. ve Tic. A.Ş.
Şarhöyük Mh. Yücel Sk. No:1 Eskişehir
- Banaz Otomotiv ve Petrol Ürünleri Tic. A.Ş.
Zincirlikuyu Mh. Çevre Yolu No:574 Eskişehir

30 **E. DOSYA KONUSU** : Eskişehir ilinde faaliyet gösteren oto LPG bayilerinin aralarında anlaşarak aynı fiyatı uyguladıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- Eskişehir ilinde faaliyet gösteren oto LPG istasyonlarının ve özellikle BP, Shell, Opet, POAŞ ve Total bayilerinin neredeyse tamamının LPG'yi aynı fiyat seviyelerinden sattıkları,

- Söz konusu fiyatların 30.07.2010 itibarıyla yaklaşık olarak 1.98 TL/litre olarak gerçekleştiği, bu fiyatların dağıtım şirketleri tarafından bayilere tavsiye edilen azami fiyatlar olduğu,

40 - Nitekim sadece Erciyesgaz bayisinde bu fiyatın 1,80 TL/litre olduğu, diğer yandan çevre illerden Sakarya ve Ankara'da bayi satış fiyatlarının genel olarak 1,75-1,78 TL/litre ve 1,70 – 1,75 TL/litre seviyelerinde bulunduğu,

- Dolayısıyla Eskişehir'deki oto LPG bayilerinin aralarında anlaşarak aynı fiyatı uyguluyor olabilecekleri

iddialarına yer verilmiştir.

10-65/1374-512

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 03.08.2010 tarih ve 6127 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 19.08.2010 tarih, 2010-1-235/İİ-10-356-MSÜ sayılı İlk İnceleme Raporu, 26.08.2010 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına ve 10-56/1087-M sayılı sayı ile karar verilmiştir.

50 İlgili karar uyarınca düzenlenen 05.10.2010 tarih ve 2010-1-235/ÖA-10-356-MSÜ sayılı Önaraştırma Raporu 08.10.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/391 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-65 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; şikâyet konusuna ilişkin olarak, Eskişehir ilinde faaliyet gösteren oto LPG bayileri hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

60 Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarı, "Oto LPG pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Eskişehir ili" olarak belirlenmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

Açılan önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde, Eskişehir'de faaliyet gösteren oto LPG istasyonlarının aralarında anlaşarak aynı fiyatı uyguladıklarına ya da rekabetçi davranışların koordinasyonu içerisinde bulduklarına, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin herhangi bir bilgi ve belge tespit edilememiştir.

Bununla birlikte, doya mevcudu bilgiler çerçevesinde, aşağıdaki tablolarda incelenen istasyonların son üç aya ait LPG alış, satış ve kar yüzdelerine yer verilmiştir:

Tablo 1: İstasyonların Eylül Ayı LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Eylül</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı (TL)</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı (TL)</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
Shell
BP
Opet
Total – Hilal Otomotiv
Total – Akyürek Kardeşler
PO – Akyürek Kardeşler
Milangaz – Akyürek Kardeşler

Tablo 2: İstasyonların Ağustos Ayı LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Ağustos</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı (TL)</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı (TL)</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
Shell
BP
Opet
Total – Hilal Otomotiv
Total – Akyürek Kardeşler
PO – Akyürek Kardeşler

Milangaz – Akyürek Kardeşler	1,4096	1,5932	% 13,02
-------------------------------------	--------	--------	---------

70

Tablo 3: İstasyonların Temmuz Ayı LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Temmuz</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı (TL)</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı (TL)</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
Shell
BP
Opet
Total – Hilal Otomotiv
Total – Akyürek Kardeşler
PO – Akyürek Kardeşler
Milangaz – Akyürek Kardeşler

80

Tabloların birlikte incelenmesinden, Akyürek Kardeşler tarafından işletilen istasyonlardaki LPG satışından elde edilen kar oranlarının diğer istasyonlarda elde edilen kar oranlarından çok sınırlı şekilde ayrıştığı görülmekle beraber, genel olarak bu istasyonların LPG satışından elde ettiği karların %5-%8 aralığında olduğu ve halihazırda uygulanmakta olan fiyatlarla dahi bu sektördeki kar marjlarının genel olarak düşük olduğu görülmektedir. Tabloların incelenmesinden çıkan bir diğer sonuç ise fiyatların beraber tespit edildiği iddiasının aksine, Akyürek Kardeşler tarafından işletilen fakat birinde PO Gaz'dan, birinde Milangaz'dan ve diğerinde de Total Gaz'dan tedarik edilen oto LPG'nin satıldığı istasyonlarda dahi fiyatların birbirinden farklılaştığı gerçeğidir. Bu durum yukarıdaki tablolardan anlaşılabilir olup, yerinde inceleme tarihi itibarıyla da raportörlerce Milangaz LPG'sinin satıldığı bayideki fiyatın 1,94 TL/litre, Totalgaz LPG'sinin satıldığı bayideki fiyatın 1,99 TL/litre ve Pogaz LPG'sinin satıldığı bayideki fiyatın 1,97 TL/litre olduğu belirlenmiştir.

90

Başvuruda, Akyürek Kardeşler hariç, yerinde inceleme yapılan bütün istasyonlardaki yetkililer tarafından, istasyonlarında 5307 sayılı LPG Piyasası Kanununun 12. maddesi ve LPG Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 34. maddesi gereği dağıtıcı lisansı sahiplerinin bayilerine tavsiye ettiği ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na bildirdiği tavan fiyatların uygulandığı ifade edilmiştir. Esasen, anılan istasyonların kendilerine bildirilen bu azami fiyatların üst sınırını istasyonlarındaki LPG'nin satış fiyatı olarak belirlediği görülmektedir. Raportörlerin ilgililerle yaptıkları görüşmelerde, sektörde, dağıtıcı firmalar tarafından bayilere bildirilen ve aslen tavsiye niteliğinde olan bu fiyatların uygulanması gereken fiyat olduğu yönünde bir algı olduğu tespit edilmiştir.

100

Öte yandan, dosya mevcudu bilgilerden, Eskişehir ve Ankara illerinde uygulanan oto LPG satış fiyatları arasındaki farklılığın öncelikle, bu iki ildeki talep ve tüketici yapısının farklılığından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu bilgilerden, ayrıca, Ankara'nın nüfusu ve Ankara'daki LPG'li araç sayısının Eskişehir'e oranla yüksek olduğu; Ankara'daki tüketicilerin fiyata Eskişehir'deki tüketicilere göre daha duyarlı olduğu ve fiyatı düşük olan istasyondan LPG alımı yapmayı tercih ettiği, bunun da fiyat rekabeti yarattığı; bununla beraber Eskişehir tüketicisinin daha çok marka odaklı olduğu; ayrıca Ankara'da Milangaz gibi ayırksı bir firmanın (maverick) varlığının ve doğrudan kendisinin perakende satış gerçekleştirmesinin, fiyat rekabetinin Ankara'da bu denli yaşanmasındaki payının büyük olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, Eskişehir'de fiyat odaklı bir rekabetin varlığından söz etmek mümkün olmamakla beraber, bu durumun iddia edildiği gibi bayiler arasındaki bir anlaşmadan çok, Eskişehir'deki talep yapısı ve tüketici profilinden kaynaklanabileceği kanaatine varılmıştır.

10-65/1374-512

J. SONUÇ

110 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.